

Posudek vedoucího práce

Název práce: Faktory komplikující pracovní uplatnění osob s tělesným postižením –
přehledová studie

Autorka práce: Monika Šimků

Autorka Monika Šimků předkládá práci zaměřenou na identifikování faktorů, které jsou popsány v současné odborné české literatuře, a které se věnují komplikacím v procesu zaměstnávání osob s tělesným postižením. Z hlediska formálních náležitostí práce splňuje stanovený rozsah, zacházení s odbornými zdroji i další formální náležitosti. Vysoká míra podobnosti předkládaného textu s ostatními dokumenty je dána využitým způsobem citování (označeny a započítávány jsou i poznámky pod čarou, v nichž je odkazována využitá literatura) a také přehledem analyzovaných textů z hlediska zastoupení jednotlivých témat (viz tabulka 3 na str. 23–24). Text splňuje podmínky stanovené OD.

Autorka si v textu, který koncipuje jako přehledovou stať, klade otázku: Jaké faktory komplikující zaměstnávání osob s tělesným postižením jsou obsaženy a popsány v odborné české literatuře? K této otázce pak stanovuje dva cíle: a) identifikovat ony faktory a b) popsat jejich obsahy. Cíle jsou vymezeny v rámci práce konsistentně – tedy shodně v úvodu i v části popisující metodologii. Zvolené téma je vhodné a důležité nejen s ohledem na disability studies, ale také s ohledem na potenciální využití v rámci reformního pojetí sociální práce, případně s ohledem na oblast sociální politiky.

V konceptuální části práce vymezuje autorka rámec tělesného postižení a dále se věnuje procesu vzdělávání osob s tělesným postižením, rámci konceptu práce a nezaměstnanosti – tedy určitého širšího okruhu autorkou zkoumaného tématu. Tato část práce obsahuje základní informace, a tedy také základní přehled daných oblastí. Ojedinele se v textu vyskytují části, které na sebe nenavazují – např. tvrzení, že míra vzdělání přímo ovlivňuje společensky prospěšnou práci a výši příjmu. Toto tvrzení je dokladováno mírou nezaměstnanosti lidí s vysokoškolským vzděláním vs. osob se základním vzděláním. Což nutně není podpora předchozího tvrzení.

V části popisující metodologický postup literárního přehledu autorka vymezuje databázi, kterou využila pro vyhledávání zdrojů, stejně jako klíčová slova a časové omezení publikovaných textů. Využití Středočeské vědecké knihovny v Kladně není v textu dobře okomentováno. Stejně tak by zasloužilo více popsat a osvětlit, jaký dopad na analýzy má volba dostačujícího literárního přehledu. Není také zcela zřejmé, jak autorka zacházela s texty, které nepojednávaly přímo o lidech s tělesným postižením. Odůvodnění zaměřením na „jednotlivé části či teoretické rámce těchto dílčích témat“ (str. 21) je obsahově obtížně srozumitelný.

V třetí části práce pak předkládá autorka jak deskripci z hlediska kvantitativního zastoupení oblastí a faktorů v rámci analyzovaných zdrojů, tak jejich kvalitativní popis. Text této části práce mi obsahově přijde důležitý především s ohledem na pojmenované faktory a jejich základní deskripci. Některé části dalšího rozvíjení textu někdy na předchozí nenavazují, resp. nezdá se, že by navazovaly – např. v rámci faktoru neinformovanosti pak následuje informace o nedosahování podílu 4 % pracovníků s nějakým druhem postižení (Str. 26), přičemž ale není jasné, jestli je tento stav výsledkem neinformovanosti, či něčeho jiného. V některých případech text působí spíše jako apel na adekvátní jednání, než jako popis samotného (např.: „není proto vhodné dotýkat se bez dovolení například vozíku nebo holí či s nimi bez dovolené manipulovat“, str. 28). Faktor finanční náročnost (kap. 3.2.6) se zdá být z hlediska obsahu spíše mýtem, protože pokud text dobře chápu, finanční náročnost se v podstatě neprokazuje?

Navrhované hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře (2).

Otázky / podněty pro obhajobu:

Prosím autorku, aby se v rámci obhajoby věnovala následujícím otázkám / podnětům:

- Z jakého důvodu jste využila Středočeskou vědeckou knihovnu v Kladně a jaký vliv mohlo mít využití této instituce pro zjištění Vaší práce?
- Prosím o podrobnější vysvětlení rozhodování ohledně zapojení textů, které se přímo nevěnují lidem s tělesným postižením.
- Prosím o upřesnění faktoru finanční náročnosti především s ohledem na jeho obsah.

V Praze dne 26. května 2023

Jan Kaňák